

Mapabi le tlaleho ena

Hlahloba, atolosa le ho fetoha

Ka lebaka la sewa sa Covid-19, 2020 e bile selemo se fapaneng le tse ding. Ho e na le ho etsa "dintho ka tsela e tlwaelehileng", re le NWU, re ile ra tlameha ho ikamahanya le maemo a matjha mme ra hlahloba, ra atolosa le ho fetoha e le hore re boloke selemo sa dithuto nakong e kgutshwane, empa ka nako e tshwanang re sa sisinyeha tseleng ya rona ya ho etsa hore qetellong re kenye leano la rona tshehetsong ka nako e telele.

Ka tlaleho ena e kopantsweng, re bolella lona ba nang le seabo, hore na re finyeletse tekatekano eo jwang ka ho bokella le ho kenya tshehetsong mehlodi ya rona, ditsebo le dikamano, tse tsejwang ka hore ke "dikhaphithale" tsa rona.

Ho na le dikhaphithale tse tshetseng: mahlale, batho, kahisano le kamano, tlhahiso, tlhaho le ditjhelete. (Penya mona ho bala ho eketsehileng ka dikhaphithale tsa rona.)

Le hoja re ikemiseditse ho hlahisa boleng maemong ohle, dikhaphithale tsa rona di ntse di ka fokotseha ka palo kapa tsa se ke tsa ba le phetoho ya letho palong. Maemong a jwalo, boleng bo a senyeha kapa bo a bolokwa.

Re nahanne ka sena, re ikemiseditse ho sebedisana le dikhaphithale tsa rona ka tsela e bontshang boikarabelo, etswe mehlodi ya rona le dikamano ke tsa bohlokwa bokgoning ba rona ba ho etsa boleng ba moshwelella.

Ena ke pale e etseditsweng lona

Pale ya kamoo re **hlahlobang**, re **atolosang** le **ho fetoha** – ka 2020 le ka mora yona – e etseditswe lona ba nang le seabo.

Ba nang le seabo ke batho kapa dihlopha tseo mesebetsi le ditshebeletso tsa rona di ba amang, le bao diketso tsa bona di ka boelang tsa ama bokgoni ba rona ba ho kenya tshehetsong leano la rona ka katleho le ho finyella sepheo sa rona.

Tlaleho ena e kopantsweng e bua haholoholo le ba ka sehloohong ba nang le seabo. Bona ke baithuti ba rona, di-alumni, Lekgotla, basebetsi le Lefapha la Thuto e phahameng le Thupelo, dithaka tsa rona, bomphato bao re sebedisanang le bona le setjhaba seo re etsang kgwebo le sona (jwalo ka bahiri ba kamoso ba baithuti ba rona).

Le ha ho le jwalo, re dumela hore pale ena ya rona e tla boela e be ya bohlokwa ho ba bang ba nang le seabo bao re etsang ditherisano le bona NWU.

Kamoo pale ya rona e atolohang

Ha sewa se namela lefatsheng lohle, re ile ra tlameha ho fetola tsela eo re shebang thuto ka yona le eo re tsamaisang kgwebo ya rona e ka sehloohong. Ho isa boemong bo itseng, pale ya rona tlalehong ena e kopantsweng e susumeditse ke diphephetso tse ntjha tseo re ileng ra lokela ho di hlola.

Qalong ya pale ya rona, re fana ka tlhaloso e kgutshwanyane ya NWU le ho hlalosa kamoo re sebedisanang le tikoloho e ka ntle le hore na ka ho kgetheha re bile le boiphihlelo bofe le ho arabela jwang tseleng eo sewa sa Covid-19 se re ammeng ka yona. Hape tlalehong ena ho na le setshwantsho sa mohlala wa kgwebo, se mabapi le ho hlahisa boleng bakeng sa NWU le ba nang le seabo.

Mokgwa wa ho tsamaisana le pale ya rona

Re sebedisa diaekhone tse fapaneng ho bontsha hore na dikarolo tse sa tshwaneng di nyallana jwang tlalehong ena ya rona e kopantsweng.

Dikhaphithale tsa rona

MAHLALE

Tsena di akareletsa mehato eo re e nkang, mekgwa ya ho etsa dintho, maano, maqheka le dintho tse sa tshwareheng tse thehilweng tsebong tse bonahalang ha re ruta, re ithuta, re etsa dipatlisiso le mesebetsing ya rona ya boqapi.

BATHO

Basebetsi le baithuti (ba nang le seabo ka hare)

KAHISANO LE KAMANO

Dikamano le ba ka ntle ba nang le seabo

TLHAHISO

Tse hlahisitsweng/Tlhahiso Infrastraktjha e tshwarehang le diasete

TLHAHO

Tikoloho/mehlodi ya tlhaho

DITJHELETE

Ditjhelete tseo re di fumanang le ho di sebedisa ho latela bajete ya rona

Dinitho tseo re batlang ho di finyella

Ho kgothaletsa ho ruta le ho ithuta ka tsela e tswileng matsoho

Ho matlafatsa dipatlisiso le boqapi

Ho kopanya le ho nyalanya dipuisano le setjhaba le mesebetsi e ka sehloohong

Ho ntshetsa pele ka ho hlakileng boleng bo sa tshwaneng ba baithuti

Ho ntshetsa pele le ho boloka basebetsi ba ipabolang le ho etsa porofaele e seng leeme ya basebetsi le baithuti

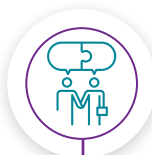
Dinitho tse re nolofaletsang ho finyella sepheo

Ho tsamaisa, ho etella pele le ho laola ka tsela e tshirellang le e fetohileng e etsang hore ho be le mohlala o sebetsang wa tshebetso

Ho ntshetsa pele tlhahisoleseding e molemo ka ho fetisisa hammoho le theknoloji ya dipuisano ho tshehetsa kgwebo e ka sehloohong

Ho ikopanya le setjhaba le ho buisana le sona ho ntshetsa pele bokgoni ba kgwebo e ka sehloohong e le ho eketsa kgodiseho ya batho mabapi le kgwebo, tshebetso ya boetapele le bonngwe ba setjhaba

Ho etsa bonnete ba hore NWU e ba e tshirellang ditjheleteng

Dintlha tse amehang tsa dikateng tsa tlaleho

Re sebedisa kgopolo ya "dintlha tse amehang" ho etsa qeto ya hore na re kenye eng tlalehong ena. Jwalo ka ha ho ngotswe Moralong wa Dintlaleho tse Kopantsweng wa International Integrated Reporting Council (IIRC), re nka dintlha tse amehang e le:

- Ditaba tse amang haholo bokgoni ba yunivesithi ba ho hlahisa boleng ka nako e kgutshwane, e mahareng le e telele; le
- Ditaba tse leng bohlokwa ho mang kapa mang ya nang le seabo ya lakatsang ho etsa tekolo e bontshang kutlwisiso bokgoning ba NWU ba ho hlahisa boleng.

Kamoo re hlwayang dintlha tse amehang

Rona, re le sehlopha se thehilweng bakeng sa ho etsa tlaleho e kopantsweng, se eteletsweng pele ke mookamedi wa poloko ya ditlaleho wa NWU ho kopanyelletsa le letsoho la motlatsi wa motjhanselara bakeng sa ho etsa merero le moofisiri ya ka sehloohong wa leano ofising ya motlatsi wa motjhanselara, re hlwaile ditaba tsena tse nang le monyetla o phahameng ka ho fetisisa wa ho ama bokgoni ba rona ba ho hlahisa boleng.

Ha ntse re etsa jwalo, re ile ra nahana ka meralo e latelang:

- *Moralo wa Tshebetso ya Selemo le Selemo (Annual Performance Plan [APP]) wa NWU o kenyang leano tshebetso;
- Maikutlo a tlwaelehileng ao bookamedi bo dumellanang ka ona a tshehetsang leano la rona;
- **Tokomane e tlalehang dikotsi;
- Moralo wa Dintlaleho tse Kopantsweng wa IIRC; le
- Melawana ya DHET ya ho tlaleha.

Re boetse re nahana ka dintlha tseo tikolohong ya rona ya ka ntle e amang haholo bokgoni ba rona ba ho hlahisa boleng.

Ho phaella moo, dintlha tse amehang di thehilwe ditabeng tse ileng tsa hlahiswa ke ba nang le seabo nakong eo ba sebedisanang le yunivesithi. Tsena di hlalositse karolong e hlalolang kamoo re buisanang le ba nang le seabo theboleng e tlasa sehlooho se reng: Dintlha tse ileng tsa hlahiswa.

* Dinitho tseo re batlang ho di finyella, dinitho tse re nolofaletsang ho finyella sepheo sa rona le maikutlo ao bookamedi bo dumellanang ka ona, jwalo ka ha di kenyeletswa ho APP, di bile teng ka lebaka la mehato e nkwang ke ditho tsa Komiti ya Bolaodi ba Yunivesithi ya ho hlwaya dintlha tse amehang tse lokelang ho kenyeletswa ha ho etswa kapa ho ntjhafatswa APP.

** Dikotsi tsa rona tse ka sehloohong le monyetla eo re nang le yona di hlwaile ke institjhushene ka bophara le mohato wa ho beha dinitho tsa bohlokwa pele.

Nako le bohola ba ho tlaleha, le mefuta ya ditlaleho

Nako ya ho tlaleha

Tlaleho ya rona e kopantsweng e bontsha mosebetsi wa NWU dikhamphaseng tsa yona tse tharo bakeng sa nako ya ho tloha ka la 1 Pherekong ho ya ho la 31 Tshitwe 2020.

Ho phaella tlhahisoleseding ya ditjhelete, tlaleho e boetse e akarelletsa tlhahisoleseding eo eseng ya ditjhelete. Sena se akarelletsa dintlha tse mabapi le tshebetso ya rona eo eseng ya ditjhelete, dikotsi le menyetla hammoho le dintlha tsa ka hare le ka ntle tse susumetsang kgwebo ya rona haholo. Moo e leng dintlha tse amehang, re tshohla dintho tsa sebele tse ka etsahalang tse amang dintlha tsena bokgoning ba rona ba ho hlahisa boleng.

Potoloho ya ho tlaleha

Selemo le selemo ka Tshitwe

Eo ho ka ikopanngwang le yena bakeng sa dipotso:

marlene.verhoef@nwu.ac.za

Mefuta ya ditlaleho

Tlaleho ya rona e kopantsweng ke motjha o ka sehloohong wa ho tlalehela ba nang le seabo. E tshhetswa ka dintho tse latelang:

- Ditatamete tsa selemo le selemo tsa ditjhelete bakeng sa selemo se fedileng ka la 31 Tshitwe 2020, tse ka fumanwang webosaeteng ya NWU.
- Ditokomane tsa batho ba fapafapaneng ba nang le seabo, tseo le tsona di fumanwang webosaeteng ya NWU.

“Ha ho dintlha tse amehang tse sa kenngwang tlalehong ka lebaka la sephiri, molao kapa ho se tshetjwe.”

Moralo wa rona wa ho tlaleha

Tlaleho ena e kopantsweng e hlophisitswe tumellanong le Moralo wa Matjhaba wa Ditlaleho tse Kopantsweng wa IIRC le Melawana ya DHET bakeng sa Tlaleho ya Selemo le Selemo ya Diinstitjhute tsa Thuto e Phahameng (tse phatlaladitsweng ka Phuptjane 2014 le ho kenngwa tshebetso ha melao e tataisang e tswang Tlalehong ya King III).

Netefatso

Bafani ba ka hare le ba ka ntle ba ditshebeletso tsa netefatso ba fana ka netefatso ya hore taolo ya ka hare NWU e ya sebetsa. Tshwaelo ya bona e kenyeditswe tlalehong ena.

Re boetse re entse bonnete ba hore tlaleho ya rona e nepahetse ka ho nka mehato e latelang:

- Ka mora ho bokella tlaleho e kopantsweng, re ile ra e romela ho Komiti ya Bookamedi ya Yunivesithi. Komiti e ile ya hlahloba se ngotsweng ho bona hore se feletse se bile se nepahetse mme ya fana ka maikutlo a yona a ileng a kenyelletsa tlalehong ena e kopantsweng. Ke feela ka mora moo re ileng ra romela tlaleho Komiting ya Tlhahlobo, Kotsi le ho Ikobela Molao, yaba ka mora moo re e romela Lekgotleng bakeng sa ho e tjhaela monwana.

- Datha ya baithuti le basebetsi tlalehong ena e fumanwe Lefapheng la Thero le Maano a Mahlale la Institjhute ya rona, leo hape le ikarabellang bakeng sa ho romela datha ya NWU ho Tsamaiso ya Bolaodi ba Tlhahisoleseding ya Thuto e Phahameng (Higher Education Information Management System [HEMIS]).

Ditatamete tsa ditjhelete tse kgutsufaditsweng, tse hlahlobilweng le ho kopanngwa tlalehong ena di nkilwe ditatamenteng tsa ditjhelete tse hlahlobilweng le ho kopanngwa, tse hlophisitsweng ho latela IFRS le ho hlahlojwa ke bahlahlobi ba rona ba ikemetseng ka ntle, e leng PricewaterhouseCoopers.

PricewaterhouseCoopers e boetse e hlahlobile ka mokgwa o ikemetseng tlhahisoleseding ya rona e **tlalehong ya tekolo ya tshebetso**. Ditatamete tsa selemo le selemo tsa ditjhelete, ho kenyelletsa tlaleho ya bahlahlobi, di ka fumanwa webosaeteng ya NWU.

Tlhahisoleseding e eketsehileng mabapi le netefatso e kopantsweng e ka fumanwa karolong ya tsamaiso tlalehong ena.

Tumello e fanwang ke Lekgotla

Lekgotla le dikomiti tsa lona tse tlasana le na le boikarabelo ba ho hlokomela hore tlaleho ena e ba e tshepahalang le e feletseng.

Lekgotla le netefatsa hore le hlahlobile dikateng tsa tlaleho le hore le ile la shebisana ditaba hammoho ha ho hlophiswa le ha ho fanwa ka tlaleho ena.

Ho feta moo, Lekgotla le dumela hore le hlahlobile ka tsela e loketseng ho nepahala le ho phethahala ha dintlha tse amehang, hammoho le botshepehi ba tlhahisoleseding e fanwang tlalehong ena.

Lekgotla le hlahlobile ka ho lekaneng le ho fana ka dintlha tsena tumellanong le Moralo wa Ditlaleho tse Kopantsweng wa IIRC.

Lekgotla le tjhaetse monwana tlaleho e kopantsweng ya 2020 ka la 17 Phuptjane, 2021.

DR BISMARK TYOBKA
MODULASETULO WA LEKGOTLA

MR THABO MOKGATLHA
MODULASETULO WA KOMITI YA TLHAHLOBO,
KOTSI LE HO IKOBELA MOLAO

Tlhaloso e kgutshwanyane ya NWU

Dintlhakgolo tsa Kamoo re Sebeditseng

Ka 2020 re ile ra tswela pele ho hlalisa boleng bakeng sa NWU le bakeng sa ba nang le seabo.
Ho a thabisa hore re finyeletse dintho tse latelang – mme boholo ba tsona ke dintlafatso:

231

ba entseng dipatlisiso ka mora ho fumana lengolo la doctorate * 2019
(2018: 215)

1 541,15

dihlooho tse tshwanang
tse tjhaetsweng monwana
ka *2019
(2018: 1 438,28)

R2,4 bilione

e fanwe e le thuso ya
ditjhelete ke diofisi tse
dikhampaseng tse tharo
(2019: R 1,6 bilione)

11 640

baithuti ba ngodisitseng ho ithuta
ba le malapeng (2019: 19 024)

15 454

mangolo a thuto a fanweng ka
2020 (2019: 14 961)

251

mangolo
a PhD a
fanweng ka
2020
(2019: 314)

5

ditsi tsa
boipabolo
tsa NWU
(2019: 5)

7

mekgato e
amohetsweng
ya ditlatlisiso

(ditsi,
dipolatelyo,
diinstitjhute)
(2019: 7)

248 ka *2019

bafuputsi ba hlalobilweng
ke NRF (2018: 232)

90,5%

katleho ya ba neng ba ithutela
ho fumana lengolo la thuto e
phahameng ka 2020 (2019: 83,8%)

Tjhelete e fetang R163 milione

**e ile ya sebediswa bakeng sa
infrastraktjha le difasilithi
(2019: R273 milione)**

E boemong ba

922

diyunivesithing tse

20 000

lefatsheng ka bophara

E behilwe boemong boo ke Setsi se
Kalang Diyunivesithi tsa Lefatše
(naheng ka bophara: e hara tse
supileng tse ka hodimodimo)
(2019: e behilwe boemong ba 869
diyunivesithing tse 8 000)

* Ka kopo hlokomela hore dipalo tsa dipatlisiso di saletse morao ka dilemo tse pedi

Re bomang

Yunivesithi ya Leboya Bophirima ke e nngwe ya diinstitjhute tsa setjhaba tse 26 tsa thuto e phahameng Afrika Borwa. Re na le dikhampase tse tharo: tse pedi di profinseng ya Leboya Bophirima mme e le nngwe e Gauteng.

Re na le mofuta o le mong wa maano, ditsamaiso le melawana e tataisang, mme re susumetswa ke mofuta o le mong wa mekgwa e metle e thehilweng molaotheong, mme hara tse ding, melao ya boitshwaro mesebetsing yohle eo re hahamallang ho e finyella.

Re lakatsa ho kgothalletsa basebetsi le baithuti hore e be ba ikemiseditseng le ba tsotellang ba bang, e leng se tla etsa bonnete ba hore tikoloho e ba e loketseng eo re ka finyellang sepheo sa rona le ho bona ha ditoro tsa rona di phethahala.

Sepheo sa rona

Ho ipabola mekgweng e metjha ya ho ithuta le ho ruta le ho etseng dipatlisiso tse tswetseng pele haholo, ka tsela eo, re ruise setjhaba molemo ka ho se fa tsebo.

Toro ya rona

Ho ba yunivesithi ya Afrika e elwang hloko matjhabeng, e kgethollehang ka thuto e ikamahanyang le tsa kahisano, ho arabela ho se hlokwang ke setjhaba le boitshwaro bo bontshang ho hlokomela ba bang.

Leano la rona

Ho fetola le ho beha NWU boemong ba ho ba institjhuti e sebakeng se le seng e ipabolang ka ho fetisisa dithutong, e ikemiseditseng ho phethahatsa toka setjhabeng.

Seo re se etsang

Kgwebo ya rona e ka sehloohong ke ho ruta le ho ithuta le ho etsa dipatlisiso, mme dipuisano le setjhaba le boqapi di tsamaisana le mesebetsi ena.

Le ha ho le jwalo, kgwebo ya rona e ka sehloohong ke ho hlahisa boleng ka seo re se hlahisang le seo re batlang ho se finyella, ha ka nako e tshwanang re hahamalla ho ba le boitshwaro bo bontshang ho hlokomela ba bang.

Moo re sebeletsang

Re sebeletsa ka ho kgetheha Afrika Borwa, empa re sebedisana haholo le diinstitjhuti tse ding le batho lefatsheng lohle. Ka 2020, NWU e bile le ditumellano tse keneng tsebetseong tse ka hodimo hanyenyane ho tse 1 950.

Se re kgethollang

Ha ho nako ya dithuto e ileng ya senyeha dilemong tse mmalwa tse tswa feta, ho sa tsotellehe meruso ya baithuti naheng ka bophara hammoho le sewa sa Covid-19

Re yunivesithi ya bobedi ho tse nang le palo e ngata ka ho fetisisa ya baithuti ba tswang dibakeng tse hole Afrika Borwa

Boemo bo kang ba mahaeng le polokeho dikhamphaseng tsa rona (Ka 2020, baithuti ba ile ba dumellwa ho kgutlela dikhamphaseng le dibakeng tsa bodulo ho latela melawana ya sewa ya Boemo ba 3 ho ya ho Boemo ba 1.)

Ho laola sefelo sa Covid-19

Sewa sa Covid-19 se bile le diphello tse matla haholo setjhabeng le morung tabeng ya hore na diinstitjhuti di tsamaisa kgwebo ya tsona jwang le hore na batho ba phela maphelo a bona jwang. Se boetse se bile le diphello tse fetotseng sekthara ya thuto e phahameng haholo, sa etsa hore ho be le mekgwa e metjha le ntho e ka hlalowsang e le phetoho e kgolo tseleng eo diyunivesithi di rutang ka yona le eo baithuti ba ithutang ka yona.

NWU ha e ya ba mokgelo. Diphello tsa sewa e bile tse kgolohadi, le hoja di sa hlalowsa ka tlase mona e le mabaka a ka thoko a susumeditseng tikoloho ya rona e ka ntle.

Jwalo ka ha e ka ke kgwele ya kgauta e rokileng dikarolo tsohle tsa tlaleho ena e kopantsweng, o tla bona kamoo ho ikamahanya le maemo a matjha ho rokelletsweng hammoho le mesebetsi ya rona kateng, e leng se susumetsang pale ya rona ya ho hlahisa boleng le ho re kenya leetong la **ho hlahloba, ho atolosa le ho fetoha**.

